

20 ОЖИТОБАД

НЕДЕЉНИ ЛИСТ НАРОДНОГ ФРОНТА БЕОГРАДА

БРОЈ 181 ГОД. V

БЕОГРАД, 14 МАЈ 1948

ИЗЛАЗИ СВАКОГ ПЕТКА ВЛАЈКОВИЋЕВА 8, ТЕЛ. 23-003 И 20-443

ЦЕНА БРОЈУ 2 ДИН.

ПРЕД ПРОШИРЕНИ ПЛЕНУМ ГРАДСКОГ ОДБОРА НАРОДНОГ ФРОНТА БЕОГРАДА

ДЕМОКРАТИЧНОСТ у раду фронтских организација

На последњој седници Извршног одбора Народного фронта Београда донета је одлука да се 18 овог месеца одржи Пленум Градског одбора Народного фронта. Пленум ће бити проширен и расправљаће о најважнијим питањима у раду и основним слабостима основних организација Народного фронта. После реферата и дискусије даће се коренита решења по појединим питањима основних организација.

За последњих месец дана поједини чланови градског и рејонских одбора Народного фронта, секција и поједини чланови Месног синдикалног већа обилили су основне организације Народного фронта Београда и синдикалне подружнице, испитујући њихов живот и рад. На основу извештаја поднетих Извршном одбору Народного фронта Београда може се јасно искристалисати неколико проблема који, у највећем броју основних организација, претстављају основну слабост и који, баш из тих разлога, захтевају хитно решење. Те основне слабости основних организација углавном су следеће:

Рад у већини основних организација Народного фронта Београда постао је шаблонски, рад по унапред утврђеном плану добијеном од Извршног одбора Народного фронта Београда или рејона, који се не уме да примени на постојеће конкретне услове. Углавном сва делатност усмерена је и ограничена само на секције и нарочито на добровољни физички рад. Основне организације Народного фронта нису довољно живо везане са актуелним политичким и другим догађајима у свету, код нас у земљи и посебно у Београду, тако да се многе појаве и политички проблеми не објашњавају и не указује на њихов прави смисао. Многе основне организације Народного фронта још увек не реагирају на ратно-хушкачку пропаганду, на разне провокаторске и алармантне вести и не раскривају непријатеље наше земље. Таква пасивна став оне ваузимају и у помоћи народним властима приликом решавања појединих важних питања, (на пример Народни фронт није увек реаговао на извесне грешке које се појављују у вези са новим начином снабдевања, итд.)

Метод рада, живот у добром делу основних организација Народного фронта још увек није потпуно демократичан. Иако се то питање стално постављало и заштитавало од стране Градског и рејонских одбора, оно још није правилно решено у највећем броју основних организација. Преносење директива круто се схвата, тако да одоздо има врло мало самоницијативе и критике.

Питање демократијности у методу рада основних организација Народного фронта мора се коренито и оштро решити. Основне организације треба да буду такве политичке организације где ће сваки члан Народного фронта имати и дужност и право да по-

стави и да изложи своје мишљење. Рад и живот основних организација Народного фронта мора да буде заснован на потпуној демократијности.

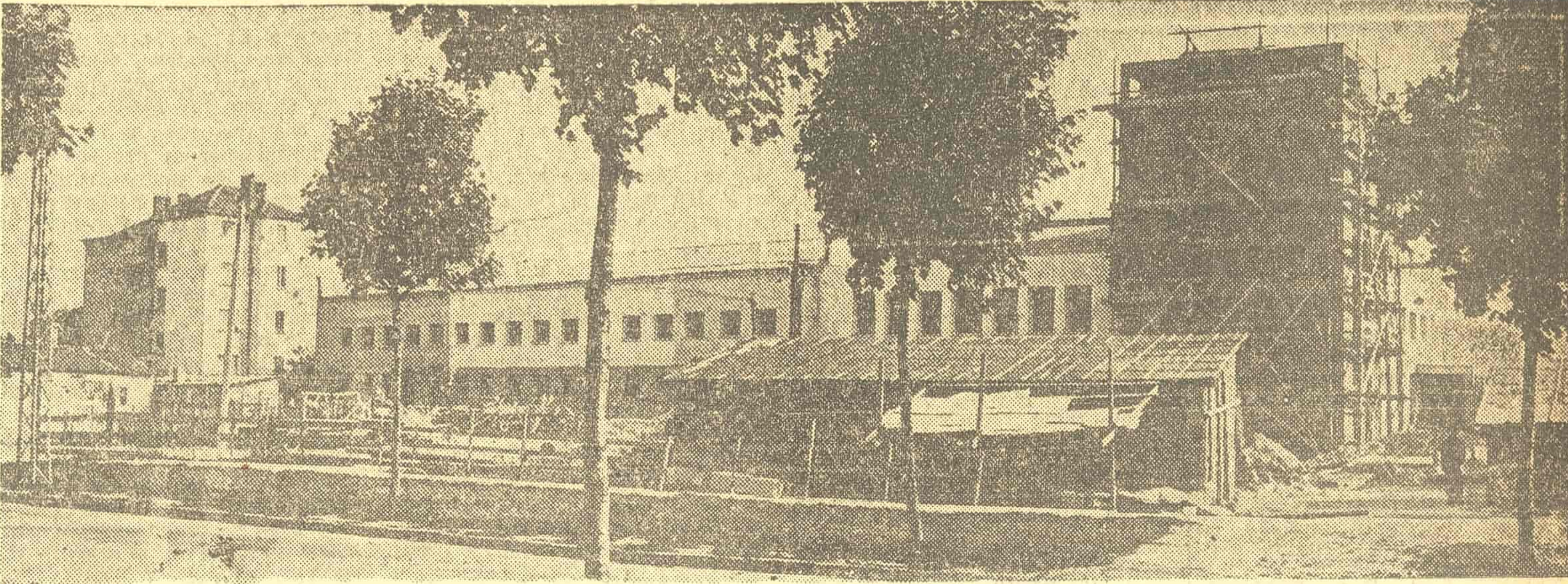
На већим акцијама Народни фронт је увек окупио велики број људи. Међутим у свакодневном раду неких основних организација Народного фронта налази се само узак круг грађана и грађанки (Извршни одбор, нешто људи по секцијама, повереници по кућама и улицама и рад на бригади). Секције су малобројне и састоје се од свега неколико људи који су обично неактивни. Сав посао обавља углавном само руководство. С друге стране пак, постоји читав низ добрих чланова Народного фронта који не могу да иду на физички рад, а који нису обухваћени на другим секторима рада основних организација (рад на здравственом, културном и другим пољима). Сви ти људи хоће да раде и њих само треба привући на рад.

У оквиру основних организација треба пронаћи нове форме, које би дале могућност да се мањи број грађана и грађанки може чешће да састаје. Основне организације се морају развити у дубини. Групе, које би се створиле у основним организацијама, као нов начин сакупљања људи и рада, обухватиле би једну зграду или улицу. Таквој групи оставио би се политички живот (дискусије о актуелним политичким темама у свету и у земљи, о раду Народного фронта уопште итд.). То, међутим, не значи да група треба да постане нова основна организација Народного фронта. Досадашње основне организације остале би и даље основна организациона форма, док би групе само претстављале нов начин сакупљања и рада.

Разлог досадашњег делимичног учешћа чланова синдиката није у томе што запослени радници и намештеници неће да раде у Народном фронту. Ту постоји низ других објективних фактора, али таквих који се могу и морају отклонити, и ти људи укључиће се у рад Фронта. Месно синдикално веће преузело је да смањи број састанака у предузећима и да многе ствари које је подружница радила паралелно са Фронтом пребаци само на Фронт.

Један од узрока слабог рада код неких основних организација Народного фронта је тај што оне немају своје место где ће се њихови чланови састајати и где би радили. Народни фронт треба много упорније да се бори да би себи пронашао просторије. Питање просторија може се решити на два начина: или проналажењем од већ постојећих или пак изградњом нових.

О свим овим и о другим проблемима основних организација Народного фронта Београда расправљаће проширени Пленум. Одлуке које буду донете умоготе ће допринети да рад у основним организацијама, а самим тим и у Народном фронту Београда уопште, буде интензивнији и бољи.

У низу нових грађевина у Београду ускоро ће бити довршена зграда Дома културе у Четвртој рејону

Београђани ће ове године добити 5000 нових станова

Недавно прихваћеним савезним, републиканским и планом инвестиција ИОНО-а града Београда одређени су, поред осталих, и задаци у погледу изградње станова у Београду у 1948 г. Укупна вредност станбене изградње у Београду у току ове године премашује суму од 1.300.000.000 динара. У становима, добиће се око 5.000 нових, односно ослобођених станова и станова започетих 1947 године. Овај број станова, још увек недовољан да задовољи потребе, осетио ће утицати на побољшање станбених прилика у Београду, односно на омогућење смештаја извесног броја нових становника нашег главног града. О величини овог задатка добија се најјаснија слика кад се овај број од преко 5000 станова упореди са максималним обимом предузетне станбене изградње у Београду — од 3.060 станова саграђених у 1939 г. Притом треба имати у виду не само чињеницу да су пре рата грађани знатно мањи становни до данас (гасо-нијере и једнособни станови), већ и то, да је пре рата станбена изградња претстављала скоро једину врсту грађевинских радова, док се ове године у Београду, поред станова, треба да изврши грађевинских радова још за преко 3 милијарде динара.

не изградње одликује се знатно већом разноврсношћу у односу на 1947 г. Типови станбених зграда, па чак и самих станова, биће далеко многобројнији — да би

празним градилиштима у центру града — која изискују различите типове зграда. Даље, ове године ће ИОНО приступити изградњи око 400 соба за самце у посебним зградама — што претставља новину за Београд, а знатно доприноси отклањању кризе у становима, с обзиром да међу новим становницима Београда има велики број самца и породица без деце.

Ове године неће се форсирати изградња приземних зграда, с обзиром да оне доприносе даљем непотребном ширењу града — што је крај данашњих тешкоћа у саобраћају непосредно — а сем тога такве зграде изискују изградњу нових улица, водовода, канализације, електричног осветљења итд. Важно је напоменути да је знатан део кредита намењен изградњи канцеларских просторија, како би се стари станови, који су сада заузети за пословне сврхе, ослободили за станбене потребе. Остварењем овог плана и изградњом пословних просторија из других планских кредита биће омогућено да се током ове године ликвидира питање заузимања станова у пословне сврхе.

Што се тиче величине станова, тежиште се поставља на двособне и трособне станове, који треба да се граде са 80 од сто од укупног броја станова. — Ово изгледа на први поглед необично, кад се зна да је велика потражња за једнособним становима. Међутим, за овакво решење говори више разлога. Пре свега, изградњом већих станова постиже се уштеда на помоћним просторијама и на за сада критичним санитарним уређајима; даље, овакви станови се могу врло добро искористити не само за веће породице, већ и деобом

између породице са децом — која би на пример заузела 2 собе, и самца или породице без деце — који би ауузели трећу собу у трособном стану; најзад, у будућности, кад се подигне животни стандард наших становника, већи станови ће бити употребљивији во сасвим мали станови.

У погледу места, изградња станова у овој години оријентирана се на попуњавање празних терена у центру града и у станбеним четвртима ближе центру. Овако решавање питања места вишеструко је корисно. Пре свега, штеди се на новим комуналним инвестицијама (водовод, канализација, електрика, изградња улица итд.). Затим, приближавањем места становања месту рада, избегава се оптерећење градског саобраћаја, а трудбеницима се омогућује да време које би утрошили на одлазак и повратак са посла корисније у употребе. Најзад, попуњавањем празних терена у центру урбања се урбанистичко оформљење важнијих улица, односно централних делова града.

Сагласно директивама Петогодишњег плана и текућег плана за 1948 годину, програм станбене изградње у Београду у овој години израђен је тако, да ће се већ у току индустријализације и, уопште, корените реконструкције наше привреде, омогућити подизање животног стандарда наших радних људи — у овом случају побољшању услова становања у нашем главном граду. Обезбеђењем смештаја људи који раде на Плану, испуњава се, са друге стране, један од битних предуслова за извршење задатака постављених Петогодишњим планом. Д. СТЕФАНОВИЋ

На добровољном раду

се избегло шаблонизирање и монотонија, а затим и због тога, што се ове године изградња станова неће концентрисати на једно место, већ ће се расути по целом граду, на првом месту на

Зашто опада квалитет производа у прерађивачким задругама

Основни задатак нашег занатства, чије доследно испуњавање условљава целисходност његовог опстанка, је производња робе високог квалитета и доброг асортимана. Погрешна је тенденција претварања занатских радионица у неке заједнице мануфактуре које иду за квантитативном продукцијом у чему неће никад стићи индустријске предузећа али ће изгубити основу свог постојања — квалитет производа. На значај развоја квалитетног занатског рада указали су многи наши руководиоци. Друг Кардељ је на конференцији претставника комуналних послова подвукао: „Неговање и развијање квалитетног занатског рада даће нам посебне квалификоване кадрове и специјалисте и помоћи, на тај начин, и подизању квалитета наше индустријске продукције. У томе је већа вредност и снага нашег занатства него у квантитету његове продукције.“

Ако се постави такво мерило за правилан рад и правац развоја занатства и примени на занатске прерађивачке задруге, може се рећи, да многе од њих, не одговарају својој намени. За

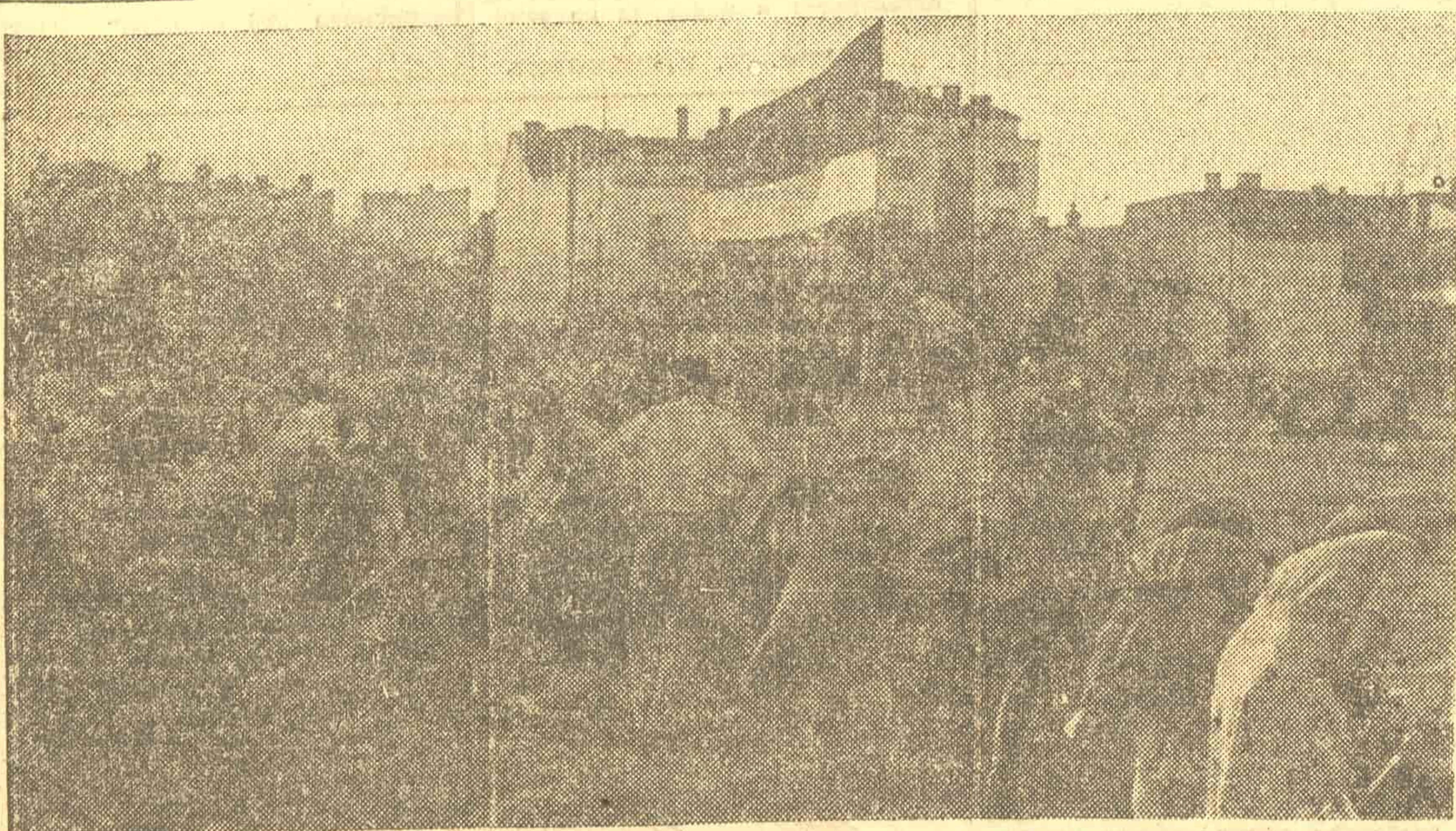
натске задруге, које треба да обухватају највеселије и најбоље међу занатлијама, не прилази довољан значај борби за квалитет, већ се у мноштвину од њих осећа штетна тенденција ка што већем премашењу норми, да тиме и што већој заради. Таква став је не само у супротности са задацима нашег занатства, већ и са циљевима нашег задругарства које треба да буде средство одбране радних људи у борби против слабог квалитета производа, скупоће, црне берзе и спекулације. Садашњим квалитетом рада и асортиманом, градске обушарске задруге се не би могле уопште одржати, упоредо са промисловима индустријске производње, да обућа није обухваћена планском расподелом.

Незадовољавајућем квалитету робе, произведене у обушарским задругама, доприноси у великој мери неравномерност испорука сировина и полуфабриката од стране производних дирекција. Испоруку материјала треба организирати тако да тече у корак са производњом, а не да се гомила док велики

број произвођача беспослични да, доцније, кад га добије одједном, за десет дана изврши месечни производни задатак. Исто тако штетно утиче на правилну производњу у задругама појава да трговачка стоваришта шаљу терене многократно него само робу. Док Котекс, на пример, пошаље цене протекле по десет дана од испоруке материјала.

Поред тежње за квантитативном производњом, на квалитет рада у занатским задругама не гативно се одражава недостатак стручног кадра. У занатским задругама, које треба да снабдевају и индустрију високо квалификованима мајсторима, недовољно се мајстра посвећује њиховом стручном уздицању изузев у обушарским задругама „7 јули“ и „Србија“, које дају добар квалитет производа и могу да служе за пример добром организацијом рада. Тамо где постоји већи број стручњака, они нису добро распоређени нити се иде за тим да се приучени

(Наставак на другој страни)

Бригадири Шесте рејонске бригаде Четвртог рејона на изградњи Каленићеве пијаци

На њиховим лицима све је више радости

Секција „мајка и дете“ олакшаће запосленим мајкама васпитање деце

радници што пре оспособе. Многе задруге не примaju законски предвиђен број ученика у привреди, а уколико их приме не посвећује се довољна пажња њиховом обучавању. На стојанје да се оспособи што већи број занатских мајстора мора бити стална пракса занатских задруга у борби за бољи квалитет рада.

Правилан правац рада занатских задруга зависи и од чврстог и доследног руководства. На лош квалитет рада често утиче, као у кројачким задругама „20 октобар“ и „Балкан“, слаба контрола делатности појединца. Код кројачких задруга од којих су се неке претвориле у неку врсту слабих конфекција, нарочито је важна контрола приликом наручивања и испоруке одеће да зближа одговара жељи поручиоца. У кројачкој задрузи „Будућност“, која даје врло добар квалитет производа, организован је рад по групама, између којих се развија такмичење. Рад група контролишу комисије израђене од самих задругара најбољих произвођача, који су стекли ауторитет добрим радом. Комисије примaju готове производе и контролишу квалитет рада група и појединца. Насупрот монолитности ове задруге, кројачка задруга „Слога“, у којој је слаба и организација и однос задругара, за три године није стекла никаквог инвентара, јер је сваки мајстор задржао свој алат само за себе, а ништа није унео у задругу.

Често се иза лошег квалитета рада занатских задруга крије и штетна делатност разних спекулантских елемената, који су се увукли у редове задругара да би се једне стране, извукли што веће личне користе, а с друге, компромитовали рад задруга пред којима стоје важни задаци у развоју народне привреде. Код јавног тужиоца лежи приличан број предмета у вези са маљверацијама и промајерима појединих задругара. Због небудности задругара дешава се да се недостојни људи увлаче чак и у њихова руководства. Код благајника Прве крањарске задруге установљен је мањак од 70.000 динара. Такве људе, штеточине и спекуланте, треба немилосрдно очистити из занатских задруга, а у руководству бирати најбоље, проверене задругаре.

У вези с тим, не сме се заборавити и житемарити васпитни значај задругарства који је још Лењин подвукао: „Код нас се задругарство посматра с потцењивањем, не схвата се какав особит значај има то задругарство у првом реду с материјалне стране, а затим у погледу превазилазном поретку најпростијим, најлакшим и сељачким најприступачнијим путем“. Кроз задругу, ако се њен рад постави на правилну базу, долази до изражаја — колективна свест, кроз њу се уче људи да управљају заједничким делом. Путем стручних и културно-просветних тегајева треба систематски радити на уздизању задругарске свести.

Најзад, струковне набавно-продајне задруге треба да обједине и помогну рад произвођачких задруга, а не само да им постављају задатке и траже њихово извршење. Исто тако, за решење ових питања неопходно је чврсто повезивање и сарадња задруга са руководством савеза и дисциплина у извршавању директива. Уз сталну помоћ свога Савеза и систематски рад на побољшању производње, занатске задруге треба да постану радионице производа високог квалитета и школа за мајсторе-специјалисте.

Припреме београдске омладине за одлазак на радне акције

Београдска омладина ће и ове године заједно са хиљадама омладинаца и омладинки из читаве наше земље учествовати у изградњи објеката савезног и републиканског значаја. Хиљаде руку младих Београђана радиће на Ауто-путу, Новом Београду и на прузи Кучево — Броднице. Омладина Београда ће несумњиво на те акције пренети сва она богата радна и стручна стечена на Црном Врху, прузи Брчко — Бановци, Шамац — Сарајево, Пионирској прузи, Железнику итд.

У Београду је формирано до сада 207 радних бригада и 9 самосталних чета са укупно 40.000 омладинаца и омладинки. Овај број сведочи о љубави омладине Београда према својој земљи и њеној spremности да се прихвати свих задатака које поставља организација Народне омладине, народ, наша Партија и друг Тито.

Ове године на акције ван Београда ићи ће 6.750 омладинаца и омладинки и то на Ауто-пут 3.000, на Нови Београд 2.250 и на пругу Кучево—Броднице 1.500. Од овога броја Први рејон даје три бригаде, Други рејон 2 бригаде, Трећи рејон 3, Четврти рејон 2, Пети рејон 2, Шести рејон 2, Седми рејон 2 и Семун 2 бригаде. Студентска омладина даће 2.500 студената и то: 4 бригаде на изградњу Ауто-пута,

5 бригада на изградњу Новог Београда и једну на изградњу пруге Кучево — Броднице. Бригаде ће бити састављене углавном од средњошколске омладине и једним мањим делом од омладине из предузећа, установа и насеља. Остала омладина, која не иде ван Београда, учествоваће на изградњи Новог Београда, Звездаре, Универзитетског града, физкултурних терена, пионирских вртова итд.

У свим рејонима већ се ради на припремама за одлазак бригада. Врши се упис омладине у радне бригаде које ће бити упућене на радове ван Београда, а од 15 маја до 1 јуна коначно ће се оформити бригаде у онаквом саставу у каквом ће и отићи на радне акције. Искуство из прошле године умногоме ће помоћи организацији Народне омладине да све припреме изврши правилно.

Међутим, већ сада ту и тамо, појавили су се извесни људи не пријатељски настројени према нашој земљи, који покушавају да разним паролма ометају припреме за одлазак и одврате омладину од радних акција. Против оваквих људи наше организације треба да поведу одлучну борбу, и тамо где се они појаве да их раскринкавају. Пред сва руководства организације Народне омладине поставља се задатак да разјасне

широку агитацију која ће упознати сваког омладинца са значајем радних акција. Рејонски секретаријати треба да користе све форме агитације и у извршењу тога задатка треба ангажовати културне одборе и активне агитаторе. Јасно је да тежште рада у агитацији пада баш на рејонске штабове бригада, на шта-

Борје Андрејевић - Кун: ОМЛАДИНАЦ НА РАДУ

Бове бригада и командире чета. Сва питања у вези агитације морају се хитно решавати, јер се налазимо у времену када агитација треба да буде најживља.

Форме агитације могу да буду: дописивање са бригадирима, конференције актива Народне омладине по школама, бригадне конференције на којима би говорили ударници, предавања о објектима на којима ће да ради омладина, очигледна агитација, паролне слике ударника итд. итд. Ваља обратити пажњу да агитација буде конкретна ако бригада иде на изградњу Ауто-пута онда у тим организацијама говори о Ауто-путу, а ако бригада иде на изградњу пруге Кучево — Броднице, говорити о том објекту.

Од неочекиване је важности да се изврши одбор Народне омладине и АФЖ упознају са свим проблемима који се постављају пред организацију Народне омладине у вези са припремама пред одлазак на радне акције. Тиме ће се омогућити да Народни фронт и АФЖ поред материјалне и техничке помоћи пруже политичку помоћ организацијама Народне омладине.

У оквир припрема пред одлазак снага набавка разних културно-просветног материјала, физкултурних реквизита, културног инвентара, медицинског материјала итд. Набавку свега овога треба вршити што раније, да се не би десило да се потребне ствари траже пред сам одлазак. Исто тако треба користити сав онај материјал који је остао од бригада са прошле године радних акција.

Потребно је да руководства организације Народне омладине о свим овим питањима обилно поведу рачуна, како би и ове године све припреме биле на време извршене. Од тога како се бригаде буду опремиле, умногоме ће зависити успех на радним акцијама.

Нема сумње да ће уз обилно ангажовање руководства београдске омладине извојевати нове радне победе у изградњи своје земље и да ће по повратку у редовима београдских бригада бити стотине ударника, похваљених и награђених омладинаца и омладинки, и да ће сваки од њих моћи с поносом да каже: испунили смо задатке које је пред нас поставила наша Партија и друг Тито.

Воја ЦРЊАНСКИ, члан Секретаријата Градског одбора Народне омладине

Штеточински однос према станбеним зградама

Ма да се о томе већ у више мањих хона писало и говорило, ма да је сасвим појасњено да је данас, у време станбених тешкоћа, неопходно чувати и брижљиво користити, како народну, тако и оствалу имовину, а поготову станбене и остале зграде, још увек се јавља из више места небрижљивост и штеточински однос према зградама и инсталацијама у њима. Ово је у извесним случајевима дошло до те мере да се мора окарактерисати као намерно штеточинство.

Има много случајева, који запањују својом безбрижношћу. Тако Косара Балабан, са станом у Проте Матеје улици број 3, користи купатило за клање свиња. Пре извеснога времена она је у својој стани заклала свињу од 200 килограма и на тај начин „уредила“ свињу и купатило. Загубила се читаво одводно канализација и дошло је до изливања фекалија и прљаве воде, као и влажења читаве зграде, што је изазвало велику материјалну штету. Сличан случај, ма да у мањој мери, де-

сно се у улици Филипа Кљајића, у згради број 10. Закупац стана Душан Јанковић заклао је свињу у праоници зграде и због тога загушио главно одводно цева, па је дошло до изливања воде. Старији власник су чиме загушили канализацију бацањем крпа, косицу, угља, пепела и комада дрвета у канализацију. У ова ова случаја управа станбених зграда извршила је оправку на терет станара, а у будуће предузеће и оштрије мере.

Очигледно злочинички однос према народној имовини показује се у згради у Скерлићевеј улици број 14, закупца целе зграде Дранко Весин и потстанар Елизабета Рајичић. Они су целу зграду довели у такво стање да је потпуно неупотребљива. Уништени су спољни и унутарњи прозори, а неки су и однет. Однето је петоро врата. Ступани су и однесени прагови. Дрвени под је, у површини од 30 квадратних метара, изгорео. Искладана је инсталација у купатилоу, а санитарни уређај упропашћен. Укупна штета, на стала овим злонамерним кваровима, процењена је на 63.150 динара.

Према овим, као и према другим штеточинама ове врсте, предузеће се и оштрије мере. Набројени случајеви нису усамљени, но свему се томе мора ставити на пут. И контроле Управе станбених зграда по рејонима неопходно је да постоје свој рад, како се не би дешавало да се овакве штете развијају.

Као прекршаји према чувању станбених зграда мора се сматрати и непашње дрва у становама, јер оштећује под. О ово су се открили закупци станова на мансарди у улици Народне Републике 64 (Славка Живановић, Зора Костић и Аглаја Замферић). Целањем дрва оне су изазвале прскање подова и отпадане плафона у становима испод њих. Ови случајеви нису усамљени.

Извесан број станара држи своје станове у таквом нреду да остављају утисак да у њима не живе људи. Таква је случај у улици Проте Матеје број 3, у стану Мељница Хајруловића и у Шуматовачкој улици број 122а, у стану Осману Ручана. Ни ови случајеви нису усамљени.

У великом броју кућа могу се видети наслане количине дрвета и угља на терасама и балконима. У многим се кућама држи угљ у купатилоу, кухињи или собама.

У Гумачкој улици број 18, Феликс Фелушев, просина воду са мансарде на свој стану, на терасу, а она се слива низ зграду и преко фасаде. Дешава се да многи бацају ђубре са терасе на улици, да употребљавају терасу као клозет и да чине низ других некултурних прекршаја, који су у свакоме погледу штеточински.

По свим овим питањима повешће се много више бриге и рачуна а они који се тако штеточински односе према народној имовини, као и имовини уопште, биће узети на одговорност и кажњени по закону.

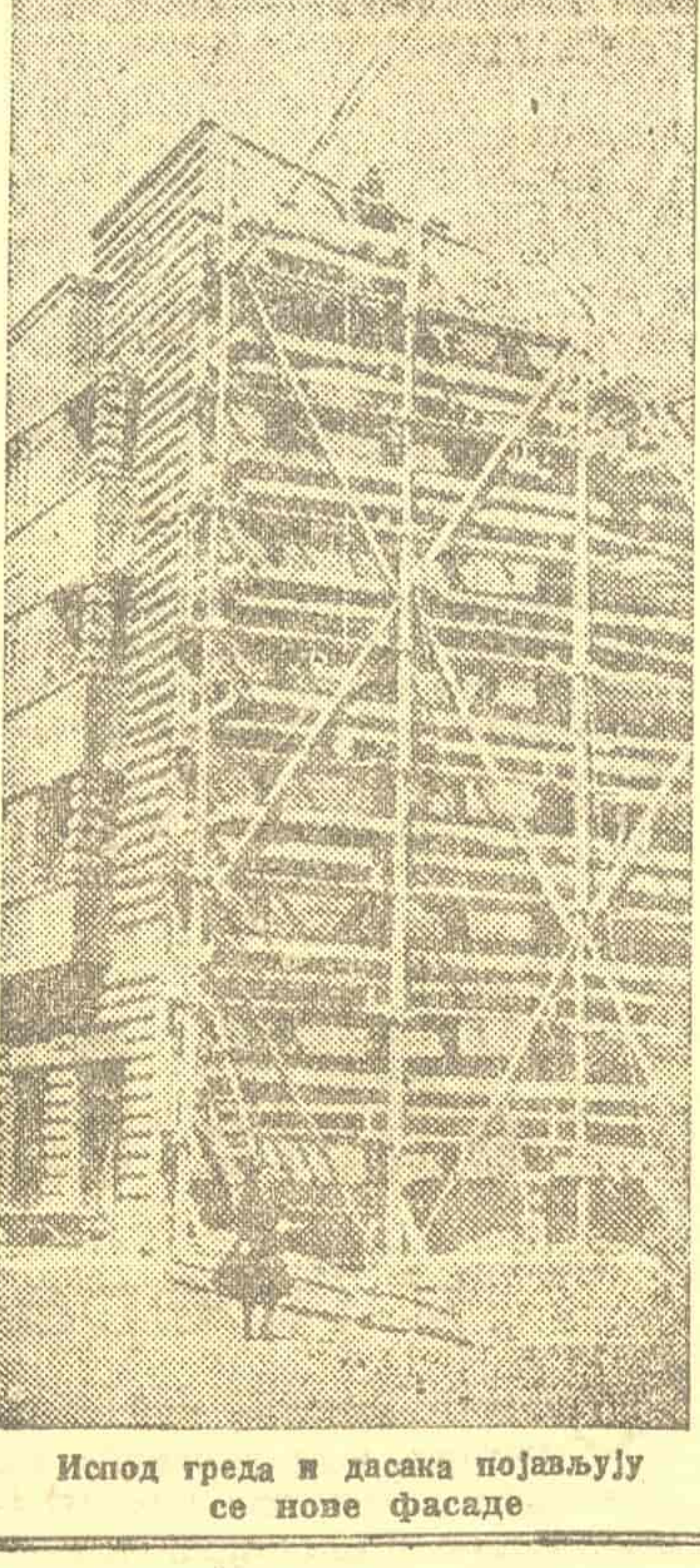
Д-р Драг. Љ. ПЕЉЧИНОВИЋ

РАЦИОНАЛИЗАТОРСТВО У ГРАЂЕВИНАРСТВУ

Нова монтажна фасадна скела на градилиштима Београда

Разни изуми, новаторства и рационализаторства широм наше земље смањују утршак материјала, убрзавају продукцију и омогућавају уштеду.

Недавно је, у Београду, Јован

Испод греда и дасака појављују се нове фасаде

Фаркаш, стари тесарски радник, руководилац тесарског одељења грађевинског предузећа ИОНО-а „Поле“, изградио монтажну фасадну скелу, која служи приликом прскања, кречења и малтерисања фасада, а може се употребити и приликом унутрашњег малтерисања високих сала. Ова конструкција скеле није у принципу ништа ново, али је рационална и претставља врло практичан покушај да се уведе рационализација и код израде скела.

Скела је састављена од елемената извађених од делова дрвене структурне грађе који су унапред ископани.

Предности новоконструисане монтажне фасадне скеле су велике. Скеле се лако и брзо монтирају и демантирају, без оштећења грађе, јер се не употребљавају ексерси као код досадашњих скела, већ само стеге и завртници, те лако одваја скела може да траје много дужи него досадашња, а при њеном пражњењу треба мање радне снаге. Сем тога, при пражњењу ове скеле уштеђује се много материјала. Грађа је економично димензионирана, а притом је довољно чврста и солидна за намењену сврху, те је на тај начин грађа, која данас мора много да се штети, рационално искоришћена.

Нова скела може да буде сталан инвентар предузећа, јер може да се монтира и демантира без оштећења дрвених делова, а кад се демантира може лако да се транспортује. Оваква скела може да служи две до три године, све док не иструли дрво, јер се дрво не штети бушењем ексерса као код ранијих скела.

Нова скела је испитана у грађевинском институту ИОНО-а, нађена је као рационална, и препоручена за широкую употребу код свих грађевинских предузећа ИОНО-а. Грађевински институт ИОНО-а, грађевински институт ИОНО-а, рационализаторство омогућило велику уштеду грађе.

Сви обављени грађевински радови високог су квалитета. Совјетска влада, у овом неуморном ста-

★ ЖИВОТ И РАДУ СССР ★

ИЗГРАДЊА СТАНОВА за труднице и њено коју

Индустрија угља источних области СССР снажно напредује. Упоредо с тим, у редове трудница ове индустрије стално се уливају десетине хиљада нових радника. Године 1948 у источним областима земље социјализма саградиће се за раднике угљенокопа врло велики број лепих и удобних станова. У односу на прошлогодњу цифру, површина тих нових станова биће већа за 50 од сто.

Главни комбинати индустрије угља у томе делу СССР — Кузбасугаљ, Челябинскугаљ и Караганугаљ — обавезали су се да план подизања нових станбених објеката испуне до завршетка првог полугођа. Ову иницијативу прихватили су Министарство индустрије угља источних области СССР и Свезавезни централни савез синдиката. Министарство спроводи свакодневно евиденцију радова на подизању нових кућа. На свим градилиштима уводи се раз-

вољно социјалистичко такмичење. У току првог квартала ове године постигнут су веома значајни успеси. У предузећима Министарства индустрије угља источних области СССР програм изградње испуњен је више него за 230 од сто. Поједини комбинати и мају још повољније показатеље: комбинат Востсибугаљ предао је коришћењу пет и по пута већу слабену површину него што је планом било предвиђено. Приморскугаљ 3,3 пута, Кубасугаљ 2,8, а Кемеровугаљ 2,5 пута већу станбену површину. Само у Кузбаскуком басену угља саграђено је у току прва три месеца ове године преко 35.000 квадратних метара станбене површине. На хиљаде нових станбених зграда угљенокопа уселило се од почетка ове године у нове зграде.

Сви обављени грађевински радови високог су квалитета. Совјетска влада, у овом неуморном ста-

Чистоћа — пола здравља...

— Да би се прели зуби потребне су, свим пасте, и четкице

Београд још увек нема павиљона за продају цвећа

Цвеће с „тротоара“

ФРОНТ ДЕМОКРАТИЈЕ У СВЕТУ

У Сфулу у Кореји, у вези са изборима, скоро на свим раскрсницама постављени су митраљеви спремени за паљбу.

Народни суд у Братислави изрекао је пресуду групи словачких народних издајника.

Иранска демократска штампа оштро критикује намеру реакционарних владајућих кругова да објаве опасану ствар у Техерану.

Објављена је заједничка одлука обласних влада Шансија, Хопеја, Шантунга и Хонана о уједињавању монете.

Комунистичка партија Велике Британије објавила је оштар проглас против забране одржавања политичких манифестација у трајању од три месеца које је објавио британски министар унутрашњих послова Чартер Ид.

НЕДОСТАТАК МЕСАРСКИХ РАДНИКА отежава пословање кланице

Код нас су се грађани одувек нерадо посматрали месарском занату, који захтева велике физичке напоре.

Радници и службеници београдске кланице имају више посла него икад од када је почела редовна расподела меса у Београду.

Невоље дечака с великим ногама

Жили нам се једна читатељка како нико не може да обује свога сина.

— Ваш син не може добити ципеле, погледом мери продавац ногу.

— На слободној продаји имате ципеле за децу.

— Није предвиђено да тридесетогодишњим дечакима могу израсти ноге преко одређеног броја.

Случај слична наше читатељке није усањен. У истом положају су многи, добро развијени дечаки.

Њиховим родитељима не остаје ништа друго него да им купе ципеле по вишим ценама, које многама од њих нису приступачне.

пружи могућност награде, према залагању, на местима која су нормирана, као и користан рад и стално усавршавање у послу кроз праксу и стручне теоретске.

Аљкабост која не сме остати некажњена

У контингенту меса, које је додељено Београђанима, Срески пословни савез 3. З. Тимок из Зајечара, упутио је, 7 маја, Градском предузећу за месо и масноћу у Београду, брзим возом, вагон-хладњачу пуну закљаних и припремљених јагањца.

Према мишљењу комисије, која је одмах прегледала вагон и робу, до кварова је дошло јер месо није довољно охлађено после клања, и пре него што је утоварено.

Заплетено, административно пословање, треба скраћивати, и упрошћавати, али када је у питању лако кварљива роба не смеју се слати испоруке на брзину, већ извршити са највећом пажњом и марљивошћу, према свим прописима правилног транспорта.

Остали примери нису мање значајни по изглед објекта које красе. Што се „цртежа“ тиче, налази се на велику скалу „уметничких“ креација и на пољу разних надахнућа и расположења.

О „ствараоцима“ ваља повести рачуна. Како нема мерила за њихова дела и како за рад те врсте нису прописане норме, требало би да се најповољнији позабаве овим „стваралашвом“.

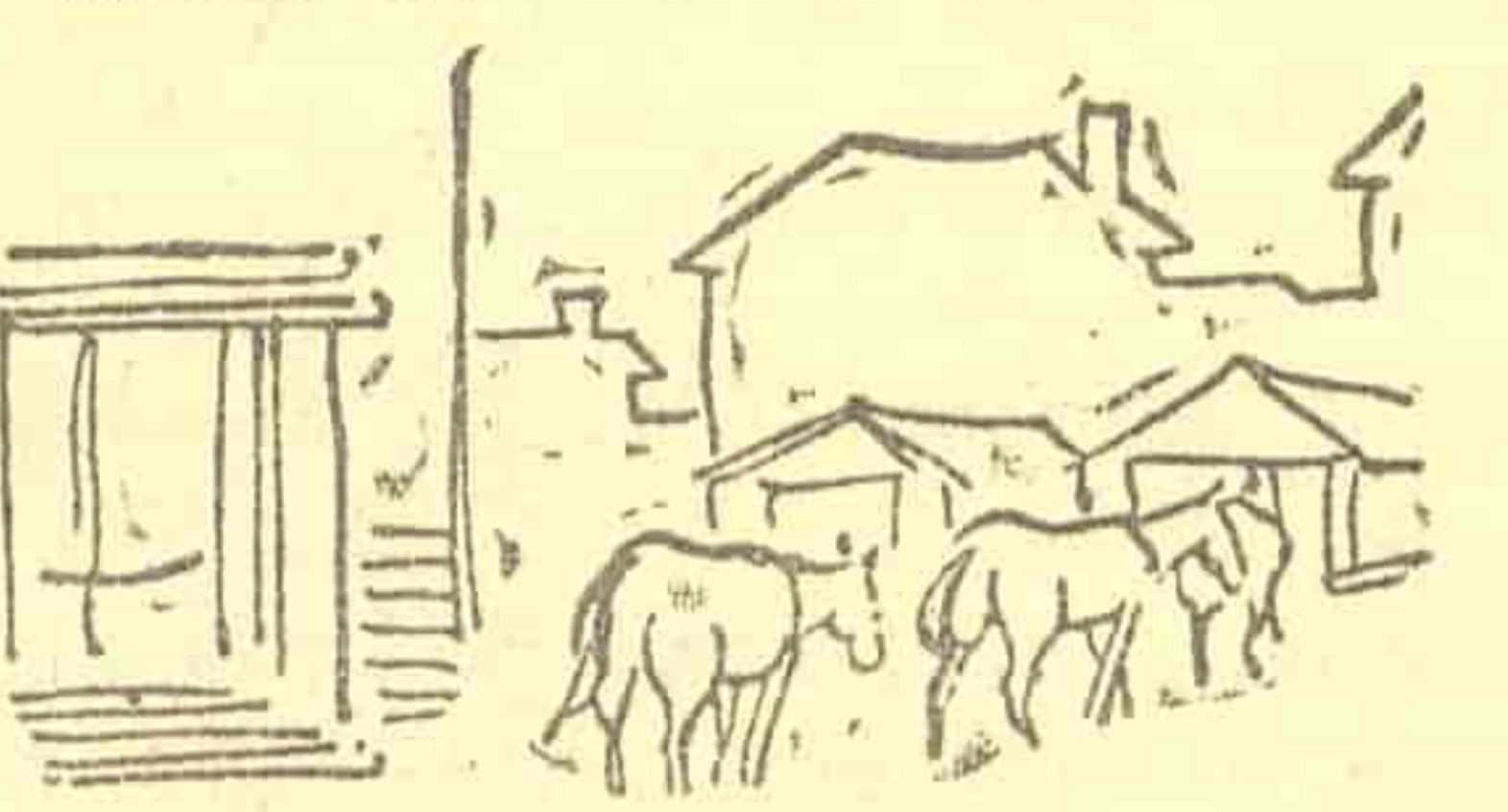

— Шта је ово? — Посебан облик штеђе...

Допнос италијанца - сарадника

У интересу здравља радних људи

У непосредној близини Француске улице, на неколико метара од станбених блокова, где станују са својим породицама махом радници и намештеници Београдског саобраћајног предузећа, налази се плац грађевинског предузећа „Дело“, при крају улице

Сењанина Иве. Ту је ово предузеће подигло две веће бараке, које му служе за смештај двадесет коња.

Ове штале су примитивне и нехигијенске, а око њих се нагомилава избачено ђубре, које се педи, натапа земљу, и како нема где да отиче, изазива негодност и смрад.

Сасвим разумљиво, са доласком топлих дана стање се стално погоршава, и радници и намештеници, који после напорног рада треба да својим домовима да набу освежење и одмор, принуђени су да држе затворене прозоре или да беже од кућа.

Кад буде било мува, биће још горе и још теже, а вруће летње дане немогуће је дочекати под овим условима.

Питање решења овога проблема веома је хитно, па би требало свакако упутити на лице места хигијенску комисију, како би се још једном потребно решење, а људски спаси, евентуалних зараза, које би биле неминује.

Јелена СИНЂЕЛИЋ Сењанина Иве 19

Неки недостаци аутобуског саобраћаја Београд - Авала

Ма да је знатно олакшан одлазак на Авалу напак радном свету, који тамо налази освежење у слободним часовима, ипак аутобуска веза Београд - Авала има још недостатака, који се могу отклонити, што би допринело реду приликом уласка у аутобусе и елиминисало све оне ситуације, које нарушавају ведро излетничко расположење.

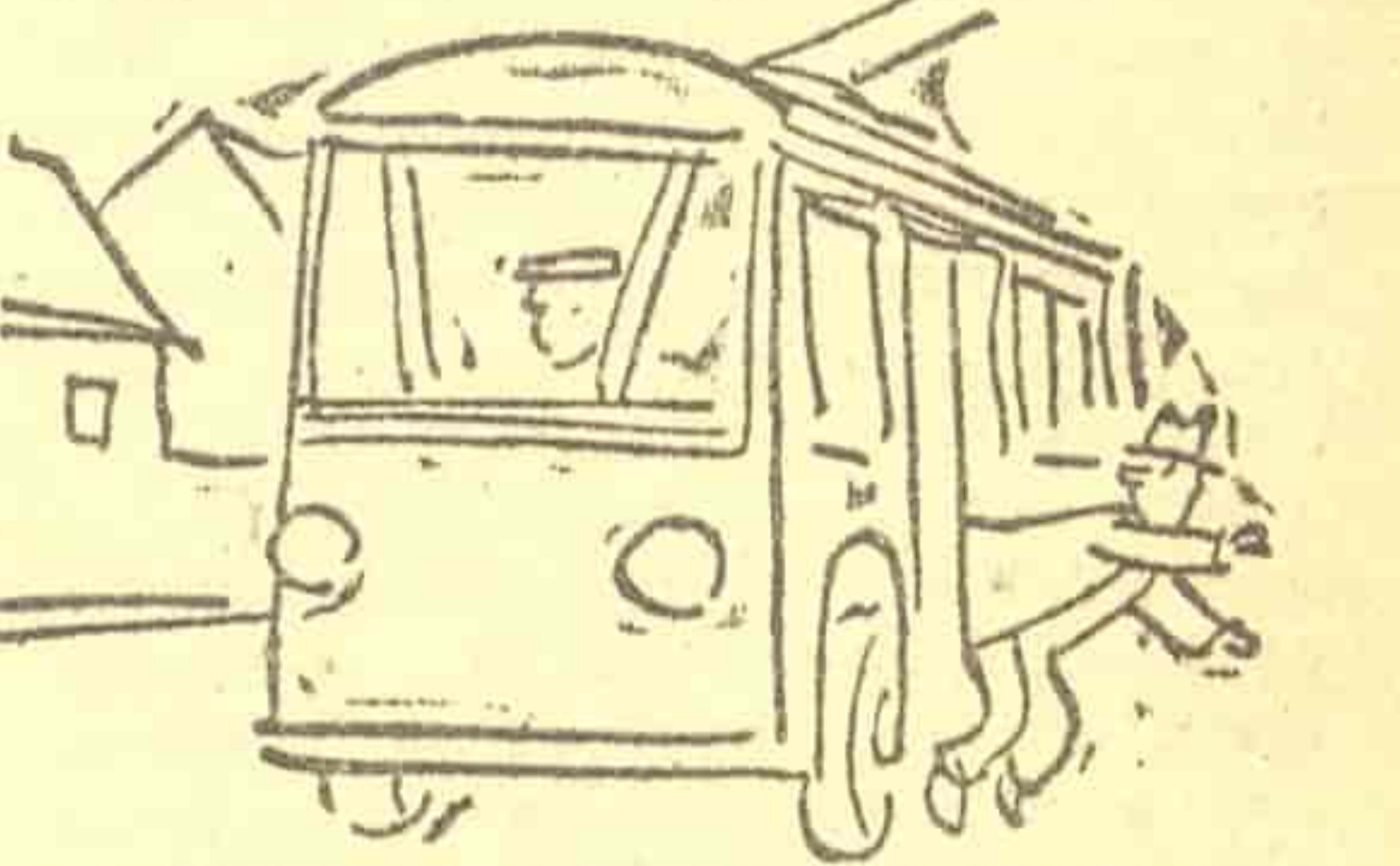
Пре свега, простор одређен за чекање аутобуса, под Авалом, прашан је и неподесан јер се образовани „ред“ стално прекида, што користе несавесни да створе неред поредом ближе улазу у аутобус.

Да би излетницима било пријатније, а и да би се избегло немилостиво образовање реда, где је човек, уморан од излета, принуђен да стоји, а често и да се бори за своје место, требало би да дежурни чиновник аутобуске везе дели бројеве оних кога долазе на аутобуску станицу и да се по доласку кола објављује до кога броја излетници могу стати у кола.

То би омогућило да свако произвољно проведе време до свога „реда“, што се лако да предвидети, уместо да стоји у прашинама, а често и на сунцу.

Безобзирност кондуктера

Штампа се у више махова бавила безобзирним држањем кондуктера на трамвајима и троллејбусима. Но ова оправдана критика као да нема резултата.

Пре неколико дана, силазећи са троллејбуса који саобраћа на релацији Црвени Крст - Славија, одбачена изненадним поласком кола, папа је моја мајка и пуким случајем није изгубила живот.

Како ови несрећни случајеви бинају све чешћи, то сматрам да је неопходно предузети строге мере да се обезбеди сигурна употреба возила нашим грађанима.

Бранко ГУЦУНСКИ Градиптанска 12

Козерија Прича о „ствараоцима“

Има, тако, један град. У њему: к'о у ирвинијаку. Људи вредни, предузимљиви. Због тога град све лепши и све поноснији.

Грађани уређују град, а град се поноси њима. Најзаслужнији уживају посебне почасти. О њима пишу новине. Публикују се њихове слике. Њихова имена испишу се на почане табле. Похваљују се јавно. Сви им пљескају. Говори се о њима.

То су ствараоци.

Међутим, реч је о „ствараоцима“.

Они „украшавају“ град својим делима. Њихови „натписи“ и „цртежи“, „дуборези“ и „резбарије“

искршавају на неочекиваним местима. Њихова „дела“ покривају зидове телефонских кабината и чекаоница. Њихов рукопис „краси“ клупе паркова и сала за предавања. Њихово „стваралаштво“ налази прилику на кори дрвећа, по столоницама и чаршавима напих угоститељских објеката. Фасаде кућа и ходнике декорише подмладак „стваралаца“ у висини једног метра од пода.

Забелешке се одликују дубоко-мисленосту: „Наја 1946“, или: „Микија у Београду“. То су „идеје“ из телефонских кабината. На Калемегданској клупи, ко зна зашто, али вероватно из жеље промотоганих разлога, дубоко је урезано: „Буле је повео уживу“, а у непосредној близини: „Кока — буџока“. Магијна реч „Астрономија“, урезана латиницом, не-

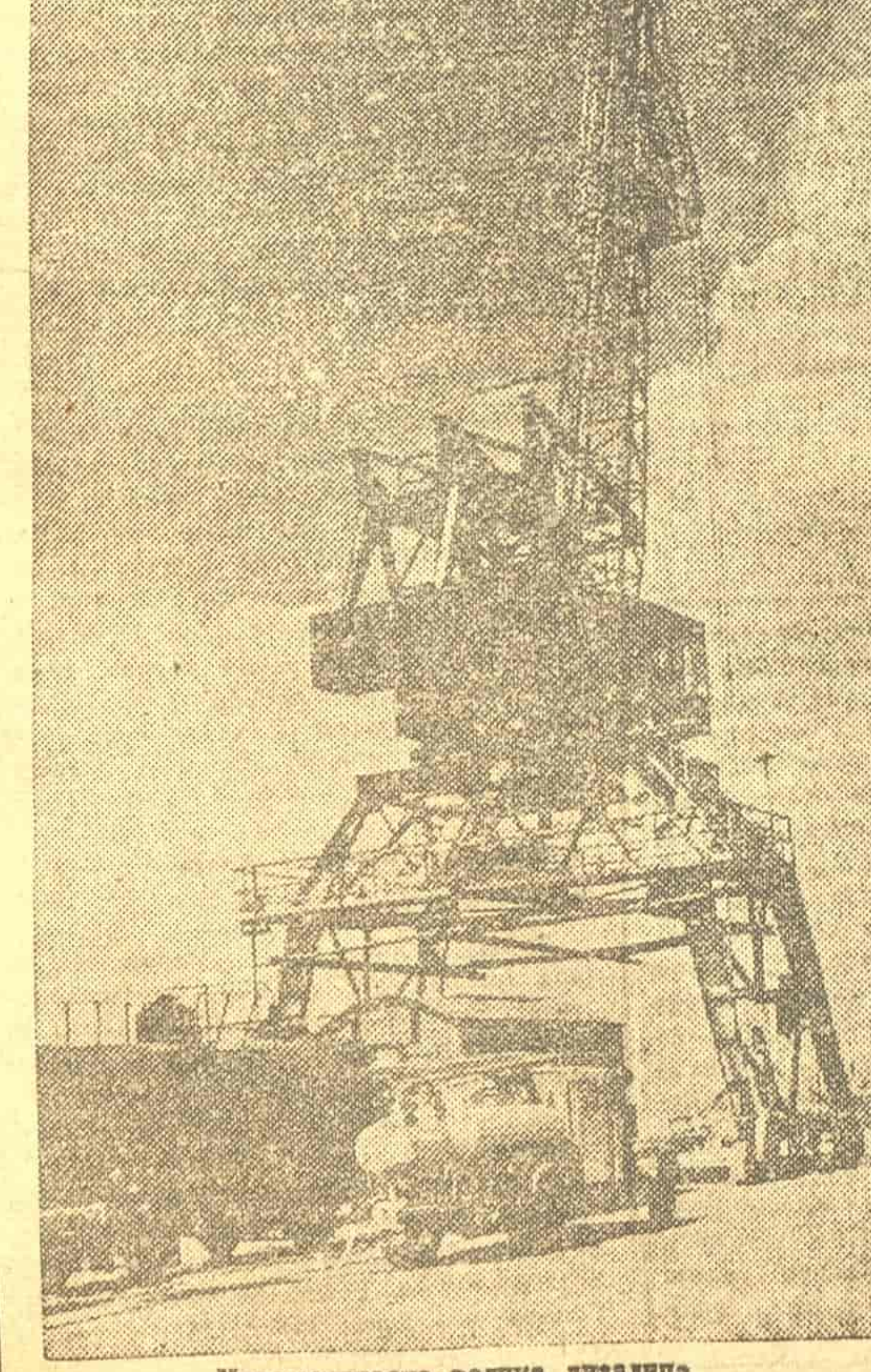
оспорно много „допринеси“ лепоти наслона.

Остали примери нису мање значајни по изглед објекта које красе. Што се „цртежа“ тиче, налази се на велику скалу „уметничких“ креација и на пољу разних надахнућа и расположења.

О „ствараоцима“ ваља повести рачуна. Како нема мерила за њихова дела и како за рад те врсте нису прописане норме, требало би да се најповољнији позабаве овим „стваралашвом“.

Јер кад се награђује стваралац, треба наградити и „ствараоца“, који „дотерује“ и „уређује“ оно што онај први учини.

Све сложенијим животом живи БЕОГРАДСКО ПРИСТАНИШТЕ

Новомоштирац велика дизалица

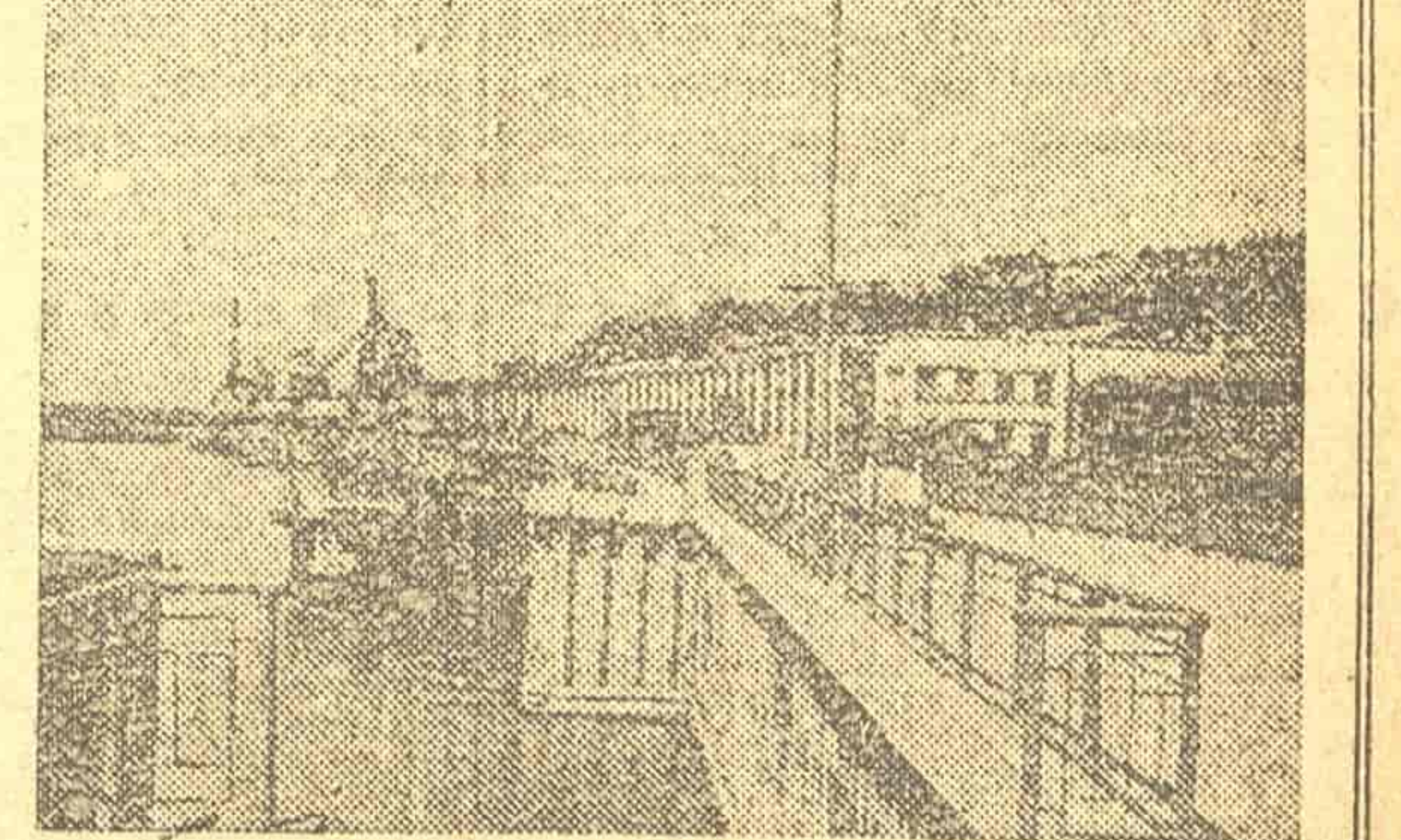
Долазе шлепови у београдско пристаниште. Секу воду црни реморкери, док ауку свој терет. Пристају уз новоизграђени коси кеј и обалски радници већ силазе под њихове палубе.

Десетогодишњи дечаки за које пристаниште увек има неодољиву привлачност, јер мирише на путовање и још много недоживљеног, чекају, сати-ма, да им се ухвати сомчић на удицу.

Кроз београдско пристаниште пролазе бродови свих подунавских земаља. Из Чехословачке и Польске пребације се роба до обале и долази истим, воденим путем.

Сликарима и шетачима, пристаниште се својим бродовима, разнобојним моторним чамцима, диза-лицима гордо подигнутим у небо, напрегнутим снагема радника, бојама реке, бетонског кеја и пролећног неба, у свако доба пружа обиљу мотива са новом родном тематиком.

Слика пристаништа се мења. Можда никде, у целом граду, онај који је био овде пре неколико година, не може да нађе толико промена и видљивог напретка изградње. Ко би рекао да је овај бео, бетонирани, висок и вертикалан кеј био гомила рушевина и рупчага, да није било дугог косог кеја, да су конструкције дизалица лежале на дну река, као и шлепови, као и бродови који уз њих пристају? Све је то сада подигнуто, дотерано: и вертикалан кеј, поред кога ће се поставити специјални штекови, на истој висини, за прелезак путника, ко-си кеј за теретњаке, царинско пристаниште за то-варе из иностранства, пет дизалица, магацини, зграда капетаније, раднички клуб, купатило за рад-нике, билетарница, чекаоница за путнике и перон ограђен дрвеном оградом.

Поглед на савски кеј

воду са кеја или се одмарати у парку на коме радници још зезајују бориће и носе земљу за алеје, неће моћи да схвати колико је у то уложено труда, упорности и радних ноћи.

Прекаљени градитељи пристаништа прећи ће ускоро на Дунав. Још нису путници крочили на вертикалан кеј Савског пристаништа а већ се спрема нов поход на обале. Кроз неколико година, кад Београд порасте, када се прошири на обе стране река, биће Сава и Дунав као једна улица, шира од осталих. На њима ће се кретати брод за бродом и излетнички чамци. Онама који долазе пружаће се изглед зелених обала Калемегдана и Белог кеја.

Београд ће тек тада осетити све предности свога положаја.

„БЕСМРТНА МЛАДОСТ“

Једна сцена из домаћег уметничког филма „Бесмртна младост“, који се ових дана приказује у нашим биоскопима

Више пажње просветним течајевима

Акција описмењавања је постављена пред све фронталне организације, управе предузећа и управе синдиката као један од крупних задатака. Али, поред тога што треба сваком грађанину нашег града да зна да чита и пише, потребно је проширити то његово основно знање, упутити га на даљи, озбиљнији рад.

БОРБА ПРОТИВ НЕПИСМЕНОСТИ

Успех акције описмењавања

успех је сваког грађанина нашег града

Неоспорно је, као што смо више пута наглашавали, да је рад на ликвидирању неписмености из месеца у месец, из дана у дан, све тежи. Али не треба стати пред тешкоћама, већ дати све од себе, заложити све своје способности да се помогне људима који сами нису свесни колико би њихов живот био садржајнији, када би научили да читају и пишу.

Особље Ложионице има напоран посао, везан за смене. Тиме је рад на описмењавању умногоме отежан. До недавно није овде постојао ниједан течај, иако међу особљем ложионице има 29 неписмених. Незгодан радно време сметало је рад. Међутим, људи задужени да раде са неписменима нису напуштали свој задатак. Они су предложили управи предузећа да се од радног времена одвоји један сат и употребљавају га за описмењавање. Управи одбијања, најзад пристала. Течај је отпочео са радом и похађају га 22 лица. Полазници уредно долазе на течај, тако да би неколико њих већ сада могло да положе испите.

Међу особљем Војне болнице има 20 неписмених. Течајем је обухваћено 10 полазника. Али, да ли теј течај ради, да ли га неписмени редовно похађају, колико се управа болнице и синдикална подружница залажу да се теј рад правилно одвија — остаје иза затворених врата болнице. Органи Месног синдикалног већа, који су дошли да се интересују за

стање течаја, нису били пуштени у круг болнице.

У акцији описмењавања по предузећима јавља се још једна, доста честа појава. Наиме, има пре дузећа у којима постоји мали број неписмених, па и поред тога они нису обухваћени течајевима. Предузеће Белсап има 13 неписмених, док је течајем обухваћено само 5. Државно комбиновано 10, обухваћено течајем 5, Општа државна болница 11, обухваћено 5, Набавно предузеће Трећег рејона 8, обухваћено 6, „Пролетер“ метално предузеће 24, обухваћено 18, док у Управи Топчидерског парка има 6 неписмених, а ни један није обухваћен течајем, у предузећу „Елизо“ 6, ни један није обухваћен, у Ткачници 12, ни један обухваћен.

Ово је несхватљиво с обзиром на мали број неписмених, а исто тако и мали број оних који не похађају течајеве. На пример, ка да је 6 људи пошло на течај, како то да су само двоје показали толику упорност да су сва убеђивања и сви разлози били узалуд. Шта је онда остало за оне који раде са већим бројем неписмених?

Поред тешкоћа на које се наилази у раду са неписменима по предузећима, и рад по улицама има својих незгода. Људи који обилазе неписмене наилазе на велико неразумевање код неписмених грађана. Ти људи су често изложени и непријатностима.

Требао би да грађани схвате труд и залагење ових људи, да им излазе у сусрет при њиховом раду, а када затреба и помогну им.

Акција описмењавања није задатак само оних људи који су задужени по том раду, већ свих грађана, сваког трудбеника нашег града, а успех те акције биће успех свих нас.

КАКО СЕ КАЖЕ КАКО СЕ ПИШЕ

Уже се понекад „Идем на Новог Београд!“ То је настало свакако од тога што се мислило „Идем на градилиште Новог Београда“.

Свако место, па чак и део некога места, у српском или хрватском језику има увек свој одређени предлог за седми падеж. Каже се, на пример: у Београду, у Загребу, у Љубљани, али зато на Цетињу, на Ријеци, на Убу, то су места. Исто важи и за делове градова и села. Рецимо: у Паличули, у Савамали, али на Губеревици, на Дорћолу, на Карабурми. То не зависи од тога да ли је неко место више положено или није. Као очигледан пример изаберемо Савамалу и Дорћол. И једна и друга четврт нашег главног града није на неком брегу него напротив крај реке у долини. Не одлучује надморска висина него само обичај језика да ли ће се казати НА или У.

Само у случајевима када се неки град осваја или ослобађа, онда се губи оно У. У миру, ми путујемо у Берлин. У рату, ми идемо на Берлин.

Гледаћемо

„Бориса Годунова“

Спрема се „Борис Годунов“. Главну улогу певаће тај и тај. Режију комада ће водити тај и тај итд. Тако се обично најављују све драмске и оперске премијере наших позоришта.

А доле, скоро крај Дунава, лежи ниска, пространа кућа, на чијим вратима стоји, од крпе испрпана дрвена табла, на којој пише: Сликарица Народних позоришта. Мало, калдрисано дворчице са старинском чешмом и расветленим белим багремом. Пред улазом у кућу гомиле дасака, позлаћене столице са којих је здерана тканина, краљевске круне бачене на земљу, а мало даље престо на коме, склупчан, дрема велики мажак.

У огромној хали, пуној сенки, узурбано се ради. Свако у свом кутку и на свом послу ствара један део царевине Бориса Годунова. На великом штетљаку, у коме поиграва пламен, доњи различити величина пуни плаве, зелене, жуте боје. Под је прекривен огромним платном на коме раде два сликара. Под њиховим, необичних размера четкама, ниче диван замак у ноћи. Прозори светле. А у вртлу, потонулом у ноћ, усправно стоје бледе статуе.

Сликари шетају по крову замака, стају на пруди статуа, а под четкама контуре бивају све јасније.

— Да ли треба осветлити овај торњак? — пита један од њих сенографа.

Ситно штеглице машина, а испод њене игле излазе огромни делови саргије, којима ће се обложити кулисе.

Насред староске радионице велики престо. Стоји без икаквог украса, као некакав костур. Улази младих са фригиским капом на глави и носи јасук у руци. Ставља га на престо који тиме добија величанствености изглед.

Два месеца се већ раде декори за „Бориса Годунова“. Два месеца уметничког стварања. И стојар који од мале скице прави огромне фотеле и престоле, и вајар који завршава фигуру Венере у загрљају страшног Марса, и сликари који својим четкама стварају дивне пејзаже и дворове, — сви ти људи у сликарници доприносе да свака претстава буде једно ремек-дело.

А када засијају рефлектори, када се дигне тежка тешка завеса, гледаоци ће задивљено посматрати замкове и фонтане, раскошне фотеле, статуе и балконе. Посматраће и дивити се делу људи који ће и даље стварати за љубитеље уметности.

П. ПРОТИЋ

Нове књиге

- Анатол Франс: Савремена историја, I и II део, издање „Просвете“, Београд 1948. Ирилицом, цена првој књизи 71 динар, цена другој књизи 75 динара.
Жил Верн: Пут у средиште земље, издање „Просвете“, Београд 1948. Ирилицом, страна 216, цена 49 динара.
Анђа Милићевић, Милић Мајсторић и Тодор Лилић: Познавање природе за III разред о...

ОСВРТИ

Једно сасвим неуспело бициклистичко такмичење

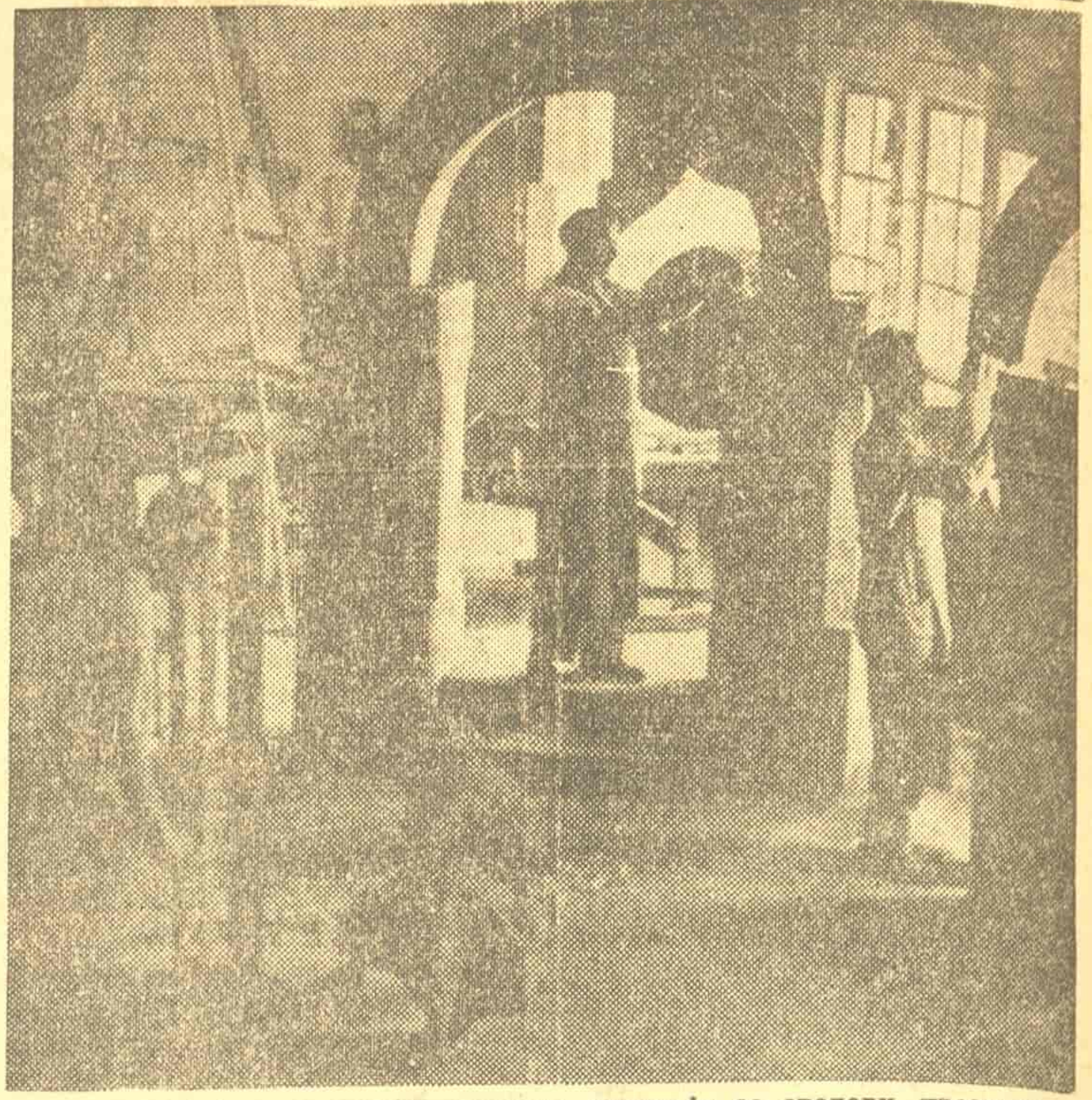
Прошле недеље, требало је на Бањици да се одржи масовни крос београдских бициклиста. Крос је одржан, али ниједан није био масован. Укупно је учествовало 89 такмичара, што износи само један проценат оних који у Београду имају регистроване бицикле.

С обзиром да Београд има преко 7.000 регистрованих бицикла, очекивало се да ће крос бициклиста бити масован. Била је спроведена одлична организација. Међутим, Градски одбор Фисас-а, кроз свој бициклистички одбор, заоставио је главну страну овог такмичења. Наиме, показало се да бициклизам у Београду није масован спорт и да поред великог броја регистрованих чланова по различитим бициклистичким друштвима, у такмичењима учествује само веома мали број бициклиста. Бициклистички одбор се не брине за омасовљење секција по београдским друштвима, већ своју бригу своди на мали број квалитетних београдских бициклиста.

Прошлонедељни крос показао је да у Београду нема бициклистичког подмлатка, који једнога дана треба да замени наше истакнуте бициклисте. Бициклистички одбор, користећи ово и остала података искуства, треба да прекине с неактивношћу и да се озбиљније залажи за напредак и омасовљење бициклистичког спорта.

Градско предузеће за месо-и масноћу Београд

тражи месарске и фабрике раднице за трајно упослење у клавнице. Сва обавештења даје Персонални отсек кланице — Београд.

Под вештим рукама столара старају се сводови, престоли, фонтане...

Успех наших шах мајстора у Будимпешти

Светска шаховска штампа с интересовањем је пратила ток двокружног меча Југославија — Мађарска у Будимпешти. Југословени су победили с укупним резултатом 10 и по : 9 и по иако су играли без великих мајстора др Видмара и Костића. Најуспешнији играч у југословенској екипи био је мајстор Бора Милић, члан екипе државног првака ЦДЈА „Партизан“, јер је он мађарског мајстора Капуа победио у оба сусрета. Народно

Мајстор Бора Милић

чито успешно у југословенској екипи играли су још велики мајстор Пари, Томовић и калетар Марковић, који су постигли по 1 и по бод из две партије.

После меча са Југославијом у Будимпешти је у вези са прославом стогодишњице Мађарске револуције организована још једна значајна шаховска приредба. То је међународни турнир са 16 учесника: Суделују Трифуновић, Глигорић и Томовић (ФНРЈ), Пахман и Фолатс (Чехословачка), Л. Штајнер (Аустралија), др Тартаковер (Француска), Вуд (В. Британија), Радулеску (Румунија), Барца, Сабо, Баковић, др Сили, Гербен и Фиштер (Мађарска). Досадашњи ток турнира показао је да ће се главна борба за прво место водити између Барце, Сабоа, Трифуновића, Глигорића и Пахмана, а евентуално и Тартаковера. После Трећег кола водно је Глигорић, док је у даљим колима најбо на прво место на харски велемајстор Сабо праћен непосредно од мађарског државног првака Барце. За овима се налазе у Табели наши државни прваци Трифуновић и Глигорић. Борба за прво место у табели је занимљива и узбудљива. Наша шаховска јавност са напетом пажњом прати резултате турнира, уверена да ће југословенски мајстори узети у коначном пласману место које одговара снази нашег шаховског покрета.

БОТВИНИКУ ОБЕЗБЕЂЕНА ТИТУЛА СВЕТСКОГ ПРВАКА

Др Милан Видмар

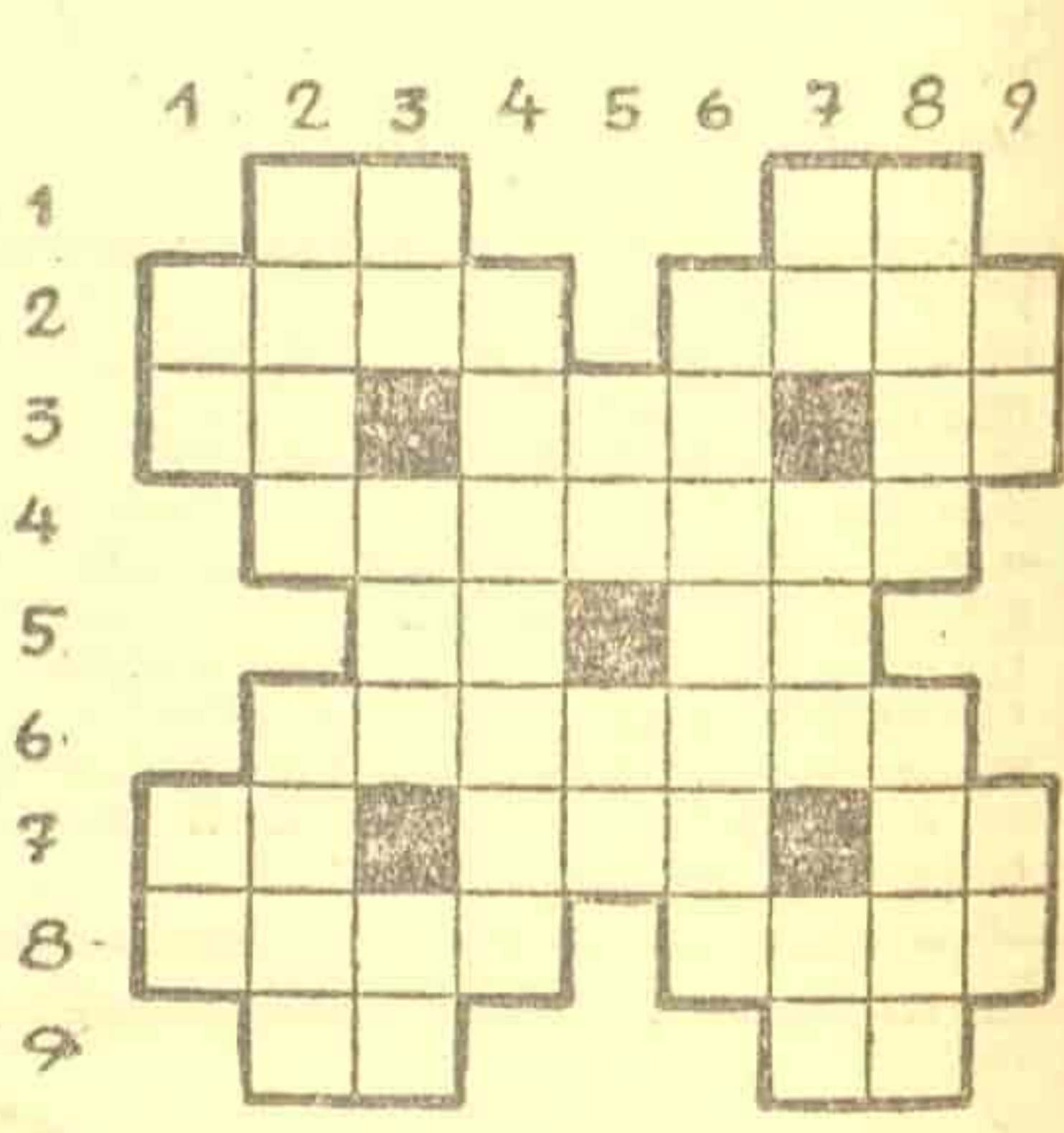
У Москви ће се 18 маја на свечан начин закључити турнир за светско првенство, које такмичење траје већ два и по месеца. Велики совјетски мајстор јанж. Мша Ботвиник постигао је толики број поена, да нема могућности да би га неко могао стићи у последњем тренутку. Ботвиникова победа потпуно је заслужена, и он је стао на био у вођству од почетка до краја утакмице. Победио је све такмичаре, неких са већим, а неких са мањим резултатом. Нарочито тежак пораз Ботвиник је задао Кересу, за кога су спочетка многи стручњаци веровали да би му могао бити главни конкурент.

Меч-турниром је одлично руководио наш велики мајстор др Милан Видмар. По доласку у Москву он је у свом говору рекао: „Главни судија дуван је све да види, а врло мало

да говори!“ Занста Видмар је бумо пазно да се утакмица води у реду. На учеснике меч-турнира није имао ни најмање разлога да се пожали, пошто за све време такмичења није било ни најмањег неспоразума или инцидента. Извесних тешкоћа Видмар је као судија имао у холандском делу меч-турнира због незгодног распореда сале „Дирентаун“ у Хагу, где је жагор публике и непосредно присуство посматрача у знатној мери отежавало правилно одвијање турнира. То је нервирано играче и често пута морао је Видмар одлучно да интервенише. Али зато у московском делу утакмице Видмар је имао лак посао због савршене и прецизне организације. У чувеној Дворани стубова Дома Савеза у Москви играчи су били одвојени од публике и налазили се на великом подијуму, изнад кога су постављене огромне зидне табле. За публику невидљива рука премештала је фигуре на тим таблама, тако да је публика са својих седница удобно могла да посматра ток партија.

Завршетку меч-турнира међу осталим делегатима присуствују претставници шаховских организација савезских земаља, који су дошли на Позив Савеза шаховских секција Дражавног комитета за физкультуру и спорт. Међу овима је претседник Шаховског одбора Физкултурног савеза Југославије мајстор Милутин Рајковић, бугарски мајстор др Јурј Точев, претседник Пољске шаховске федерације Војнорович и други. Састанак ових претставника у Москви производи везе између шаховских организација словенских држава и биће несумњиво од значаја за даљи развој шаховског покрета у овим земаљама.

ШКОЛЕНЕ РЕЧИ

Хоризонтално: 1) Лична заменица, два самогласника; 2) Наш вечерњи лист, велика река западне Пољске; 3) Глаголик облик, индустријска биљка, коњска опрема; 4) Део минерала развијеног правилно полиедарски; 5) Почетна слова два словенских народа који живе у државној заједници, предлог; 6) Изазвик; 7) Повратна заменица, црногорско коло, француски бактериолошки ученик Пастеров (проналазач серума против дифтерије); 8) Старо мера за течност, река у пољској Шлеској; 9) Старословенско слово, истурени део копна.

Вертикално: 1) Почетна слова презимена и имена чувеног нашег шахисте, предлог; 2) Одводна цев, мера тежине; 3) Предлог, многи то чини при спавању, чаробни град из прича; 4) Велики совјетски, шаховски мајстор; 5) Прак, латинско слово; 6) Осмоугодник; 7) Предлог, речено острво, хемиски знак једног елемента; 8) Паланка у Совјетском Савезу, град на Јадрану; 9) коњска опрема, узвик о горчења.

Решење из прошлог броја
Хоризонтално: 1) И; 2) Дрвар; 3) Реони; 4) П, ала, с; 5) Ура, о, ину; 6) Психологички; 7) Бура Баковић; 8) Тот, Орван; 9) К, рис, о; 10) Кабел; 11) О, лани; 12) Р.
Вертикално: 1) П. б; 2) Усут; 3) Прирок; 4) Др (доктор), ахат, ко; 5) Рез, О, б, рад; 6) Иво Лола Рибар; 7) Ана, о, к, сен; 8) Ри, Игор, ли (литички); 9) Сивао; 10) Ујин; 11) А, б.

Фискултурна «Слава»

Штафета фискултурника донеће маршалу Титу поздраве и жеље наших народа за његов рођендан

Кроз два дана, из најудаљенијих крајева наше земље, кренуће штафете фискултурника да 25 маја донесу у Београд поздраве и жеље наших народа маршалу Титу за његов 56 рођендан. Из свих крајева наше земље, стотине споредних штафета, које носе хиљаде и хиљаде фискултурника, слиће се у главне републи-

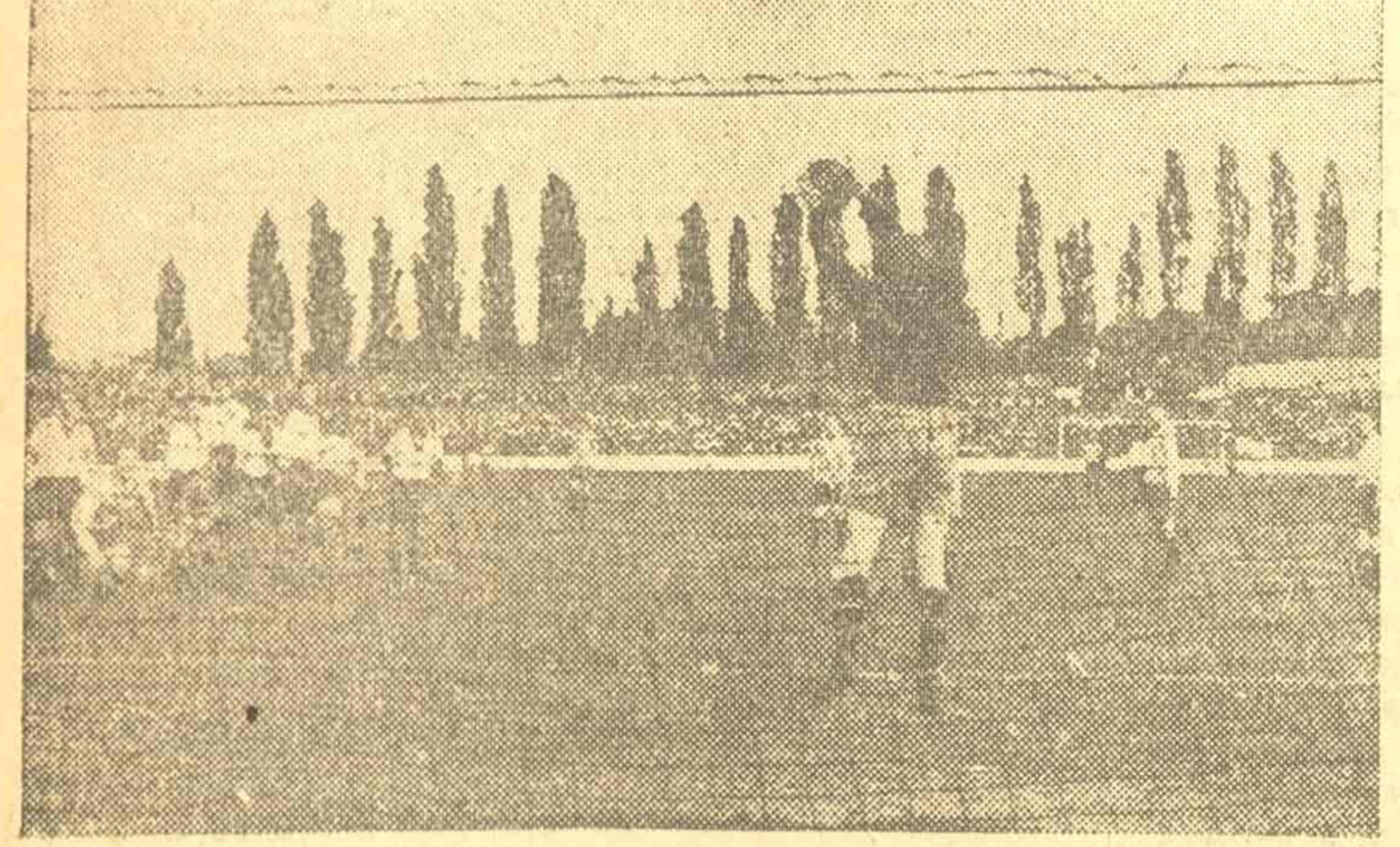
канске штафете и штафете Југословенске армије. Сваки срез, највећи број села и места послаће преко фискултурника маршалу Титу извештај о својим досадашњим достигнућима и обавезе за будући рад. Кроз среске, покрајинске, републиканске и армијске штафете, наши народи ће изразити своју чврстину и вољу да

истрају у борби за испуњење Петогодишњег плана, за изградњу социјализма у нашој земљи, за чување наших граница и стварање чврстог мира међу народима. Кроз штафетне палице, фискултурници ће реферисати маршалу Титу своје једногодишње резултате у унапређењу и омасовљењу наше фискултурне организације. Шаљући поздраве маршалу Титу за рођендан, наши народи ће још једном проговорити о њиме из друге године Петогодишњег плана, о изградњи задружних домова, о великим оmlадинским акцијама, о изградњи фабрике, хидроцентрала и пруга, о сузбијању неписмености итд.

Све штафете долазе у Београд 25 маја и на Трг Републике стижу у 17 часова. Београдски фискултурници трчаће готово кроз све улице града, примиче штафете из унутрашњости и пионирску штафету. Исто тако, београдски фискултурници примиче и штафету братске Бугарске, којом на род Бугарске шаље поздраве маршалу Титу за рођендан.

За ношење штафете Београд ће дати 295 фискултурника и 240 фискултурница. Организацију штафете спроводи Градски одбор ФИСАС-а у сарадњи са Народним фронтом, синдикатима и Народном омладином. Штафете ће се кроз целу земљу кретати брзином од 4 минута по километру.

Са утакмице Праг — Београд

У Београду је одржан трећи послератни сусрет фудбалских репрезентација Београда и Прага. Сусрет је одржан на дан двогодишњице потписивања Уговора о узајамној помоћи, пријатељству и сарадњи између Југославије и Чехословачке. Овај сусрет је још једном манифестовао братску сарадњу наших и чехословачких фискултурника. На слици: Цоштарии брани слободан ударац